

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ  
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова

Навчальний рік 2025-2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**«ІНФЕКЦІЇ ШКІРИ ТА КІСТОК»**

(назва освітнього компонента)

Нормативний чи вибіркового освітній компонент вибірковий

Форма здобуття освіти очна  
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»  
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 224 «Технології медичної діагностики та лікування»  
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування»  
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Протезування-ортезування»

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Курс 2

Силабус освітнього компоненту  
розглянуто на засіданні кафедри  
мікробіології, вірусології та  
імунології ім. проф. Д.П. Гриньова

Схвалено методичною комісією  
ХНМУ з проблем  
загальної та природничо-наукової  
підготовки

Протокол від  
«27» серпня 2024 року № 1

Протокол від  
“30” серпня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри

Голова

(підпис) проф. М.М. Мішина  
(прізвище та ініціали)

(підпис) проф. М.С. Мирошніченко  
(ініціали, прізвище)



Розробники:

- Мішина М.М., зав. кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д. П. Гриньова, д. мед.н., професор.
- Марченко І.А., доцент кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д. П. Гриньова, док.філ., доцент.
- Мозгова Ю.А. доцент кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д. П. Гриньова, к.мед.н., доцент.

-

## ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

|                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь                                            | Мішина Марина Митрофанівна<br>Доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше. | Мікробіологія, вірусологія та імунологія<br><a href="https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-mikrobiologiyi-virusologiyi-ta-imunologiyi-im-prof-d-p-grynova/">https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-mikrobiologiyi-virusologiyi-ta-imunologiyi-im-prof-d-p-grynova/</a><br><a href="https://distance.knmu.edu.ua/mod/page/view.php?id=49341">https://distance.knmu.edu.ua/mod/page/view.php?id=49341</a><br><a href="https://www.facebook.com/groups/446181010356374">https://www.facebook.com/groups/446181010356374</a> |
| Контактний телефон                                                                                             | 0506082117                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Корпоративна пошта викладача                                                                                   | mm.mishina@knmu.edu.ua                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Консультації                                                                                                   | Відповідно до розкладу навчального відділу                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Локація                                                                                                        | ХНМУ, Головний корпус, 2 поверх, ліве крило                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь                                            | Марченко Ірина Анатоліївна<br>Доктор філософії (222 «Медицина»), доцент, завуч, доцент ЗВО кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше. | Мікробіологія, вірусологія та імунологія<br><a href="https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-mikrobiologiyi-virusologiyi-ta-imunologiyi-im-prof-d-p-grynova/">https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-mikrobiologiyi-virusologiyi-ta-imunologiyi-im-prof-d-p-grynova/</a><br><a href="https://distance.knmu.edu.ua/mod/page/view.php?id=49341">https://distance.knmu.edu.ua/mod/page/view.php?id=49341</a><br><a href="https://www.facebook.com/groups/446181010356374">https://www.facebook.com/groups/446181010356374</a> |
| Контактний телефон                                                                                             | 0937196690                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Корпоративна пошта викладача                                                                                   | ia.marchenko@knmu.edu.ua                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Консультації                                                                                                   | Відповідно до розкладу навчального відділу                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Локація                                                                                                        | ХНМУ, Головний корпус, 2 поверх, ліве крило                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

**Контактний тел. та E-mail кафедри:** тел. (057)707-73-62,  
[kaf.7med.mikrobiolohii@knmu.edu.ua](mailto:kaf.7med.mikrobiolohii@knmu.edu.ua)

**Консультації:** розклад та місце проведення за розкладом кафедри.

**Он-лайн консультації:** розклад та місце проведення за попередньою домовленістю з викладачем.

**Локація:** заняття проводяться на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова, пр. Науки, 4 головний корпус, 2 поверх ліве крило; дистанційно – у системах MOODLE, GoogleMeet.

## ВСТУП.

Силабус освітнього компонента «Інфекції шкіри та кісток» складено відповідно до Освітньо-професійної програми «Протезування-ортезування» другого (магістерського) рівня за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування», спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування», галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

### **Опис освітнього компонента (анотація).**

Цей курс надає магістрам глибоке розуміння патогенезу інфекцій шкіри, кісток та суглобів, з особливим акцентом на хірургічних ускладненнях. Вивчаються критичні стани, такі як остеомієліт, інфекції перипротезного суглоба та інфекційні наслідки, що призводять до деформацій опорно-рухового апарату. Основна мета — навчити студентів застосовувати знання інфектології для профілактики ускладнень, ефективної підготовки кукси до протезування та вибору адекватного ортезування при наявності супутньої інфекційної патології.

Загальна характеристика освітнього компонентау.

*Предметом* вивчення освітнього компонента «Інфекції шкіри та кісток» є інфекційні процеси, що локалізуються в покривних тканинах та кістково-суглобовому апараті. Курс охоплює етіологію, патогенез, діагностику та принципи лікування бактеріальних, вірусних, грибкових та протозойних інфекцій, які мають пряме або опосередковане відношення до опорно-рухової системи. Особлива увага приділяється критичним інфекціям, таким як остеомієліт, перипротезна інфекція та ускладненням, що вимагають ортопедичного втручання. Кінцева мета — забезпечити майбутніх фахівців із протезування-ортезування знаннями для ефективної профілактики, ведення та реабілітації пацієнтів з інфекційною патологією ОРА.

*Роль та місце освітнього компонента у системі підготовки фахівців* є критичною та міждисциплінарною. Він забезпечує фахівців глибокими знаннями про інфекційні ризики, зокрема перипротезні інфекції та остеомієліт, які безпосередньо впливають на успіх ортопедичного втручання. Місце компонента — на перетині інфектології, ортопедії та біомеханіки, дозволяючи майбутнім магістрам компетентно планувати профілактичні заходи, коректно готувати куксу до протезування та обирати оптимальні ортези при ускладненнях, спричинених інфекційними захворюваннями.

### **Міждисциплінарні зв'язки:**

*Пререквізити.* Вивчення освітнього компонентау передбачає попереднє вивчення основ біології та мікробіології в закладах передвищої та вищої освіти, а також основ травматології і ортопедії.

*Постреквізити.* Основні положення освітнього компонента мають застосовуватися при проходженні клінічних практик.

Посилання на сторінку освітнього компонентау в MOODLE <https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5699>

## **1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ**

1.1. Метою вивчення освітнього компонентау «Інфекції шкіри та кісток» є формування у магістрів системної компетентності щодо інфекційної патології, критичної для ортопедичної практики. Це включає розвиток здатності ідентифікувати та оцінювати ризики інфікування, пов'язані з протезуванням та ортезуванням, зокрема ризик інфекції перипротезного суглоба. Кінцевою метою є забезпечення навичок для ефективної профілактики, планування реабілітації та обґрунтованого вибору методів механічної стабілізації (ортезів) у пацієнтів з активними або наслідковими інфекціями опорно-рухового апарату.

1.2. Основними **завданнями** вивчення освітнього компонентау «Інфекції шкіри та кісток» є:

Засвоєння фундаментальних знань про етіологію, патогенез та механізми резистентності мікроорганізмів, зокрема механізми утворення біоплівки на поверхні імплантатів.

Формування навичок діагностики та диференційної діагностики ключових інфекцій ОРА: остеомієліту, піогенних артритів та інфекції перипротезного суглоба.

Вивчення клінічних проявів інфекційних захворювань, наслідки яких вимагають ортезування та протезування.

Оцінка інфекційних ризиків та планування заходів антибіотикопрофілактики в передопераційний період та при веденні пацієнтів із зовнішніми ортопедичними пристроями.

Набуття компетентності щодо принципів лікування хірургічних інфекцій (хірургічний дебридмент, застосування антибіотичних спейсерів) та підготовки кукси до протезування.

Визначення ролі та вибір типу розвантажувального ортезування та інших допоміжних засобів у комплексному лікуванні ускладнень, спричинених інфекціями (наприклад, при діабетичній стопі або туберкульозному спондиліті).

Розвиток критичного мислення для оцінки та застосування сучасних клінічних протоколів та настанов у галузі інфекцій опорно-рухового апарату.

**1.3 Компетентності та результати навчання**, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування студентами компетентностей:

*інтегральна:*

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та задачі дослідницького та/або інноваційного характеру під час професійної діяльності у сфері протезування-ортезування

*загальні:*

ЗК 01. Здатність робити незалежні та критичні оцінки, бути критичним і самокритичним.

ЗК 03. Здатність до роботи автономно, самостійно розрізняти, формулювати та вирішувати проблеми.

ЗК 08. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 15. Навики здійснення безпечної діяльності. Здатність здійснювати безпечну діяльність.

ЗК 16. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 17. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 18. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

*спеціальні (фахові, предметні):*

СК 01. Знання наукової основи предмета, обізнаність у поточних дослідженнях і розробках, а також розуміння зв'язку між наукою та перевіреним досвідом і практичного значення цього.

СК 05. Здатність ініціювати методологічні технічні вдосконалення процесів роботи ортопедичної майстерні, підвищення ефективності роботи обладнання та застосування специфічних інструментів та засобів.

СК 09. Здатність критично аналізувати, оцінювати та використовувати відповідну інформацію, а також обговорювати нові факти, явища та проблеми з різними цільовими групами, роблячи таким чином внесок у розвиток професії та бізнесу.

СК 13. Здатність надавати послуги з протезування- ортезування, дотримуючись відповідної техніки безпеки та принципів матеріалознавства.

1.3.2 Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 3. Володіти та застосовувати знання та уміння із загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань, таких як: обстеження пацієнта, розуміння діагностичної документації, розробка плану реабілітації пацієнта, що включає протезування/ортезування, зняття замірів та план виготовлення протезного чи ортезного виробу, виготовлення та корекція протезного або ортезного виробу, взаємодія з пацієнтом

та іншими фахівцями для оцінки результатів втручання.

ПРН 4. Вміти ефективно працювати у складі мультидисциплінарної команди, орієнтуючись на пацієнта та керуючись принципами професійної та етичної практики.

ПРН 7. Демонструвати поглиблення базових знань за допомогою самоосвіти, демонструвати уміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег, демонструвати здатність обміну досвідом з іншими спеціалістами у сфері реабілітації, яка включає протезування-ортезування.

ПРН 13. Мати необхідні клінічні навички для надання комплексних послуг з протезування-ортезування, які сприяють покращенню якості життя пацієнта.

1.3.3 Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

1. Уміння виступати на публіці
2. Емоційний інтелект (вміння розпізнавати емоції і мотиви інших людей)
3. Гнучкість і прийняття критики
4. Аналітичний склад розуму
5. Уміння бачити і вирішувати проблему
6. Учитися
7. Готовність виконувати рутинну роботу
8. Уміння приймати рішення
9. Відповідальність
10. Здатність до співчуття та емпатії.
11. Прагнення до самовдосконалення.
12. Здатність вирішувати конфлікти.
13. Стресостійкість
14. Володіння тайм-менеджментом
15. Самоорганізація
16. Критичне мислення
17. Здатність протидіяти дезінформації

## 2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

| Найменування показників                                                              | Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП                                                                                             | Характеристика освітнього компонента |        |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|--------|
|                                                                                      |                                                                                                                                                | денна форма навчання                 |        |
| Кількість кредитів – 3,0                                                             | Галузь знань<br><u>22 «Охорона здоров'я»</u><br>(шифр і назва)                                                                                 | Вибірковий                           |        |
| Загальна кількість годин - 90                                                        | Спеціальність:<br><u>224 «Технології медичної діагностики та лікування», спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування»</u><br>(шифр і назва) | Рік підготовки:                      |        |
|                                                                                      |                                                                                                                                                | 2-й                                  |        |
|                                                                                      |                                                                                                                                                | Семестр                              |        |
|                                                                                      |                                                                                                                                                |                                      | 4-й    |
|                                                                                      |                                                                                                                                                | Лекції                               |        |
| Годин для вечірньої форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи студента – 50 | Освітній ступінь: магістр ОПП «Протезування-ортезування»                                                                                       |                                      | 10 год |
|                                                                                      |                                                                                                                                                | Практичні                            |        |
|                                                                                      |                                                                                                                                                |                                      | 30 год |
|                                                                                      |                                                                                                                                                | Самостійна робота                    |        |
|                                                                                      |                                                                                                                                                |                                      | 50 год |
|                                                                                      |                                                                                                                                                | Вид контролю: залік                  |        |

### 2.1 Опис дисципліни

#### 2.2.1 Теми лекцій

| № з/п                         | Назва теми                                               | Кількість годин | Види лекцій                             |
|-------------------------------|----------------------------------------------------------|-----------------|-----------------------------------------|
| 1.                            | Світ мікробів, морфологія та фізіологія мікроорганізмів. | 2               | навчальна, освітня, академічна, вступна |
| 2.                            | Поняття про інфекцію та інфекційний процес.              | 2               | навчальна, освітня, академічна, поточна |
| 3.                            | Бактеріальні та протозойні хвороби шкіри. Екзопаразити.  | 2               |                                         |
| 4.                            | Вірусні та грибкові ураження шкіри                       | 2               |                                         |
| 5.                            | Ураження опорно-рухового апарату інфекційного генезу     | 2               |                                         |
| <b>Всього лекційних годин</b> |                                                          | <b>10</b>       |                                         |

#### 2.2.2 Семінарські заняття

Не передбачені програмою

#### 2.2.3 Практичні заняття

| № з/п | Назва теми                                         | Кількість годин | Методи навчання      | Форми контролю   |
|-------|----------------------------------------------------|-----------------|----------------------|------------------|
| 1.    | Типи мікроорганізмів, їх морфологія та фізіологія. | 2               | Розповідь-пояснення, | Усне опитування, |

|     |                                                                                                        |   |                                                              |                                                 |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| 2.  | Імунна система організму людини.                                                                       | 2 | бесіда, демонстрація, презентація                            | тестовий контроль                               |
| 3.  | Інфекція, інфекційний процес.                                                                          | 2 | Фішбоун, бесіда, демонстрація, презентація                   | Усне опитування, тестовий контроль              |
| 4.  | Гнійничкові ураження шкіри, гонорейний кератит та артрит                                               | 2 | Візуалізація за допомогою таблиць; демонстрація, презентація | Оцінювання заповненої таблиці                   |
| 5.  | Туберкульоз, лепра, дифтерія                                                                           | 2 | Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація       | Усне опитування, тестовий контроль              |
| 6.  | Сибірка, бруцельоз, сап                                                                                | 2 | Критичний аналіз, презентація                                |                                                 |
| 7.  | Сифіліс, ендемічні трепонематози, лайм-бореліоз, содоку                                                | 2 | Заслуховування доповідей по темі заняття                     | Взаємо-оцінювання усних відповідей здобувачів   |
| 8.  | Лейшманіоз, амебіаз, африканський та американський трипаносомоз, екзопаразити, грибкові ураження шкіри | 2 | Катехічна бесіда, демонстрація, презентація                  | Усне опитування, тестовий контроль              |
| 9.  | Вірусні дерматити (герпес, бородавки, вірусні екзантеми)                                               | 2 | Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація       |                                                 |
| 10. | Поліомієліт, ентеровірусні інфекції                                                                    | 2 | Ситуаційне моделювання, демонстрація, презентація            | Розв'язування ситуаційних задач                 |
| 11. | ВІЛ/ СНІД. Опортуністичні інфекції.                                                                    | 2 | Робота в групі шляхом дискусії                               | Оцінювання підготовленої здобувачем презентації |
| 12. | Малі форми нагноєння після операційних ран. Анаеробна інфекція                                         | 2 | Мозковий штурм, презентація                                  | Усне опитування, тестовий контроль              |
| 13. | Остіомієліт                                                                                            | 2 | Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація       |                                                 |
| 14. | Піогенні артрити                                                                                       | 2 | Навчання дією, презентація                                   |                                                 |



|                                |                    |           |  |                                                |
|--------------------------------|--------------------|-----------|--|------------------------------------------------|
| 15.                            | Підсумкове заняття | 2         |  | Підсумковий тестовий контроль, усне опитування |
| <b>Всього практичних годин</b> |                    | <b>30</b> |  |                                                |

## 2.2.4 Лабораторні заняття

Не передбачені програмою

## 2.2.5 Самостійна робота

| № п/п | Назва теми                                                                                                                                 | Кількість годин | Методи навчання   | Форми контролю                                          |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------------------|---------------------------------------------------------|
| 1.    | Біоплівки: механізми утворення на абіотичних та біотичних поверхнях та їх значення у хронізації інфекцій ОРА.                              | 3               | Самостійна робота | Усне опитування в межах відповідної теми і підсумкового |
| 2.    | Фактори вірулентності бактерій, важливі для періопераційної інфекції (адгезія, токсини).                                                   | 2               |                   |                                                         |
| 3.    | Взаємодія "імплантат-господар-бактерія": імунна толерантність до матеріалів та її вплив на ризик інфекції                                  | 2               |                   |                                                         |
| 4.    | Системна запальна відповідь та її зв'язок із розвитком сепсису при поширених інфекціях кісток/суглобів                                     | 2               |                   |                                                         |
| 5.    | Клініко-економічні наслідки інфекцій, пов'язаних із медичними пристроями                                                                   | 1               |                   |                                                         |
| 6.    | Принципи антибіотикопрофілактики у хірургії ОРА (вибір препарату, час введення, тривалість)                                                | 2               |                   |                                                         |
| 7.    | Метицилін-резистентний <i>Staphylococcus aureus</i> (MRSA): епідеміологія, діагностика та основи лікування інфекцій ОРА                    | 3               |                   |                                                         |
| 8.    | Гонококовий артрит: діагностичні критерії та особливості ураження суглобів                                                                 | 1               |                   |                                                         |
| 9.    | Кістково-суглобовий туберкульоз (туберкульозний спондиліт, хвороба Потта): патогенез, діагностика, наслідки для хребта та роль ортезування | 3               |                   |                                                         |
| 10.   | Ураження нервів при лепрі: патологічна анатомія, клініка та необхідність захисного ортезування                                             | 2               |                   |                                                         |
| 11.   | Бруцельозний остеоартрит: клінічні особливості та диференційна діагностика з іншими артритами                                              | 1               |                   |                                                         |
| 12.   | Інфекційна артропатія: патогенез, клініка, роль протезування/ортезування.                                                                  | 3               |                   |                                                         |
| 13.   | Лайм-артрит: клінічна картина, діагностика та диференціація з іншими запальними артропатіями                                               | 1               |                   |                                                         |

|                     |                                                                                                                            |           |  |  |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--|--|
| 14.                 | Мікози стоп та міжпальцевих проміжків: особливості лікування та профілактика у пацієнтів, що використовують протези/ортези | 2         |  |  |
| 15.                 | Системні мікози з ураженням кісток: діагностика та лікування.                                                              | 1         |  |  |
| 16.                 | Оперізувальний герпес: патогенез, постгерпетична невралгія та її вплив на переносимість ортезів/протезів.                  | 1         |  |  |
| 17.                 | Постполіомієлітний синдром: клініка, патофізіологія та принципи сучасного ортезування                                      | 4         |  |  |
| 18.                 | Ураження ОРА у пацієнтів із ВІЛ: асептичний некроз кісток, реактивні артрити, остеомієліт                                  | 1         |  |  |
| 19.                 | Некротизуючий фасциїт: діагностичні ознаки, хірургічне лікування та наслідки для ампутації/реконструкції кінцівок          | 2         |  |  |
| 20.                 | Хронічний остеомієліт: принципи хірургічного лікування та підготовка кукси до протезування                                 | 4         |  |  |
| 21.                 | Діабетична стопа та остеомієліт: патогенез, класифікація та комплексний підхід до лікування                                | 5         |  |  |
| 22.                 | Інфекція перипротезного суглоба: класифікація, діагностичні критерії та алгоритми лікування                                | 4         |  |  |
| <b>Всього годин</b> |                                                                                                                            | <b>50</b> |  |  |

### 3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

**3.1.** Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

*Поточна навчальна діяльність (ПНД) здобувачів освіти контролюється викладачем академічної групи після засвоєння кожної теми дисципліни, виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ. Наприкінці семестру середній бал за ПНД викладачем кафедри переводиться у 200-бальну шкалу.*

Таблиця

#### Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітнього компонента, що завершується заліком)

| 4-бальна шкала | 200-бальна шкала | 4-бальна шкала | 200-бальна шкала | 4-бальна шкала | 200-бальна шкала |
|----------------|------------------|----------------|------------------|----------------|------------------|
| 5,00           | 200              | 4,30-4,31      | 172              | 3,60-3,61      | 144              |
| 4,97-4,99      | 199              | 4,27-4,29      | 171              | 3,57-3,59      | 143              |
| 4,95-4,96      | 198              | 4,24-4,26      | 170              | 3,55-3,56      | 142              |
| 4,92-4,94      | 197              | 4,22-4,23      | 169              | 3,52-3,54      | 141              |
| 4,90-4,91      | 196              | 4,19-4,21      | 168              | 3,50-3,51      | 140              |
| 4,87-4,89      | 195              | 4,17-4,18      | 167              | 3,47-3,49      | 139              |
| 4,85-4,86      | 194              | 4,14-4,16      | 166              | 3,45-3,46      | 138              |
| 4,82-4,84      | 193              | 4,12-4,13      | 165              | 3,42-3,44      | 137              |
| 4,8-4,81       | 192              | 4,09-4,11      | 164              | 3,40-3,41      | 136              |
| 4,77-4,79      | 191              | 4,07-4,08      | 163              | 3,37-3,39      | 135              |

|           |     |           |     |                |                    |
|-----------|-----|-----------|-----|----------------|--------------------|
| 4,75-4,76 | 190 | 4,04-4,06 | 162 | 3,35-3,36      | 134                |
| 4,72-4,74 | 189 | 4,02-4,03 | 161 | 3,32-3,34      | 133                |
| 4,7-4,71  | 188 | 3,99-4,01 | 160 | 3,30-3,31      | 132                |
| 4,67-4,69 | 187 | 3,97-3,98 | 159 | 3,27-3,29      | 131                |
| 4,65-4,66 | 186 | 3,94-3,96 | 158 | 3,25-3,26      | 130                |
| 4,62-4,64 | 185 | 3,92-3,93 | 157 | 3,22-3,24      | 129                |
| 4,60-4,61 | 184 | 3,89-3,91 | 156 | 3,20-3,21      | 128                |
| 4,57-4,59 | 183 | 3,87-3,88 | 155 | 3,17-3,19      | 127                |
| 4,54-4,56 | 182 | 3,84-3,86 | 154 | 3,15-3,16      | 126                |
| 4,52-4,53 | 181 | 3,82-3,83 | 153 | 3,12-3,14      | 125                |
| 4,50-4,51 | 180 | 3,79-3,81 | 152 | 3,10-3,11      | 124                |
| 4,47-4,49 | 179 | 3,77-3,78 | 151 | 3,07-3,09      | 123                |
| 4,45-4,46 | 178 | 3,74-3,76 | 150 | 3,05-3,06      | 122                |
| 4,42-4,44 | 177 | 3,72-3,73 | 149 | 3,02-3,04      | 121                |
| 4,40-4,41 | 176 | 3,70-3,71 | 148 | 3,00-3,01      | 120                |
| 4,37-4,39 | 175 | 3,67-3,69 | 147 | <b>Менше 3</b> | <b>Недостатньо</b> |
| 4,35-4,36 | 174 | 3,65-3,66 | 146 |                |                    |
| 4,32-4,34 | 173 | 3,62-3,64 | 145 |                |                    |

*Залік* – виставляється викладачем академічної групи наприкінці останнього заняття, при умові відсутності академічної заборгованості з лекційних та практичних занять і наявності середнього балу, який  $\geq 3,00$  (за 4-бальною шкалою).

Загальна поточна діяльність визначається як середнє арифметичне балів ПНД, які переводяться у 200-бальну шкалу ЕСТС (табл.).

Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 120.

Одержані здобувачем освіти бали викладач виставляє в індивідуальний план здобувача з відміткою «**зараховано**» та заповнює відомості успішності з дисципліни за формою У-5.03А.

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ ([https://knmu.edu.ua/doc\\_block\\_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/](https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/)). Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять ([https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol\\_por-vidprac-zaniat.pdf](https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf)).

Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять ([https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol\\_por-vidprac-zaniat.pdf](https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf)).

Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять ([https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol\\_por-vidprac-zaniat.pdf](https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf)).

### 3.2. Питання до заліку:

1. Класифікація мікроорганізмів (бактерії, віруси, гриби, найпростіші): основні морфологічні та фізіологічні характеристики.
2. Визначення поняття інфекція та інфекційний процес. Етапи розвитку інфекційного процесу.
3. Імунна система організму людини: основні ланки, клітини та механізми захисту від інфекцій.
4. Концепція біоплівки: механізми їх утворення на імплантатах та протезах, роль у хронізації інфекцій опорно-рухового апарату.
5. Фактори вірулентності бактерій, критичні для періопераційної інфекції.
6. Взаємодія системи "імплантат-господар-бактерія": вплив імунної толерантності до матеріалів на ризик розвитку інфекції.

7. Принципи антибіотикопрофілактики у хірургії ОРА: вибір препарату, час введення та тривалість курсу.
8. Синдром системної запальної відповіді та його роль у патогенезі сепсису.
9. Клініко-економічні наслідки інфекцій, пов'язаних із медичними пристроями.
10. Гнійничкові ураження шкіри: етіологія, патогенез, основні клінічні форми.
11. Метицилін-резистентний *Staphylococcus aureus* (MRSA): епідеміологія, діагностика та основи лікування MRSA-інфекцій ОРА.
12. Гонококовий артрит: шляхи зараження, клінічні прояви та особливості ураження суглобів.
13. Лайм-бореліоз: стадії, клінічна картина Лайм-артриту та диференціальна діагностика.
14. Туберкульоз: шляхи передачі, форми. Кістково-суглобовий туберкульоз (хвороба Потта): патогенез, наслідки для хребта та роль ортезування.
15. Лепра: ураження нервової системи та шкіри. Необхідність захисного ортезування при деформаціях кінцівок.
16. Збудники та особливості уражень шкіри та ОРА при дифтерії, сибірці, бруцельозі та сарі.
17. Вірусні дерматити: основні представники (герпес, бородавки, папіломи, вірусні екзантеми) та їх клінічне значення.
18. Оперізувальний герпес: патогенез, постгерпетична невралгія та її вплив на переносимість протезів/ортезів.
19. Поліомієліт та ентеровірусні інфекції. Постполіомієлітний синдром: клініка, патофізіологія та принципи сучасного ортезування.
20. ВІЛ/СНІД: ураження ОРА (асептичний некроз кісток, реактивні артрити) та опортуністичні інфекції.
21. Протозойні інфекції шкіри та ОРА: лейшманіоз, амебіаз, африканський та американський трипаномоз.
22. Мікози стоп та міжпальцевих проміжків: профілактика та лікування у пацієнтів, що використовують протези/ортези.
23. Малі форми нагноєння післяопераційних ран: етіологія, клініка, основи лікування.
24. Анаеробна інфекція: механізм розвитку, клініка та принципи невідкладної хірургічної допомоги.
25. Некротизуючий фасціїт: діагностичні ознаки, невідкладне хірургічне лікування та наслідки, що вимагають ампутації/реконструкції кінцівок.
26. Остіомієліт: класифікація, шляхи поширення. Патогенез та клініка хронічного остеомієліту.
27. Хронічний остеомієліт: принципи хірургічного лікування та вимоги до підготовки кукси до протезування.
28. Діабетична стопа та остеомієліт: патогенез, класифікація та комплексний підхід до лікування, включаючи розвантажувальне ортезування.
29. Піогенні артрити: етіологія, шляхи інфікування суглоба, діагностика та лікування.
30. Інфекція перипротезного суглоба: класифікація, діагностичні критерії та алгоритми лікування

### **3.3. Контрольні питання**

1. Назвіть основний механізм захисту бактерій на поверхні протезів та ортезів, що робить інфекцію хронічною та стійкою до антибіотиків.
2. Який мікроорганізм є найпоширенішим збудником піодермій (гнійничкових уражень шкіри) та багатьох інфекцій остеомієліту?
3. Назвіть основну шкірну форму лейшманіозу (протозойна інфекція) та її типовий клінічний прояв.
4. Який специфічний термін використовується для позначення інфекції, що розвивається навколо штучного суглоба (імплантату)?
5. Як називається первинний кільцеподібний шкірний прояв Лайм-бореліозу, що має тенденцію до розширення?

6. Яка інфекція може спричинити нейропатичну артропатію (суглоб Шарко) внаслідок ураження нервової системи та втрати больової чутливості?
7. Чому пацієнтам із лепрою може знадобитися захисне ортезування кінцівок?
8. Які два ключові методи лікування є найбільш важливими при остеомієліті на тлі діабетичної стопи (окрім антибіотикотерапії)?
9. Яке ускладнення опорно-рухового апарату, не пов'язане з прямою бактеріальною інфекцією, часто зустрічається у пацієнтів з ВІЛ/СНІДом?
10. Назвіть основні клінічні прояви на шкірі та слизових оболонках при двох найбільш поширених протозойних інфекціях: шкірному лейшманіозі та американському трипаносомозі.

#### **Індивідуальні завдання**

Індивідуальні завдання виконуються у вигляді написання науково-дослідної роботи студентів/-ток за тематикою дисципліни, що вивчається за бажанням здобувача.

Написання рефератів за темами:

- Біоплівки на поверхні імплантатів: механізми формування, роль у патогенезі перипротезної інфекції та сучасні стратегії профілактики
- Туберкульоз кісток та суглобів (спондиліт Потта): вплив на біомеханіку хребта та принципи корсетування
- Комплексний підхід до лікування діабетичної стопи: інтеграція хірургії, антибіотикотерапії та розвантажувального ортезування
- Інфекції, спричинені MRSA та MRSE: механізми резистентності та вплив на вибір матеріалів для протезування
- Ідея тема здобувача, але за попередньою згодою з викладачем.

#### **3.5 Правила оскарження оцінки**

Якщо здобувач(ка) освіти не згоден(а) з одержаною на занятті оцінкою, він (вона) може її оскаржити. Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку ([https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog\\_apel\\_kontrol.pdf](https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf)).

### **4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ**

Кафедра приймає кваліфікованих здобувачів будь-якої раси, національного чи етнічного походження, статі, віку, осіб з особливими потребами, будь-якої релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, ветеранського статусу або сімейного стану на всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються здобувачам університету.

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати навчальні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати навчальні заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до викладачів з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/ки – це абсолютно нормально.

На практичних заняттях студентам та студенткам рекомендовано коротко записувати протоколи проведених досліджень, в яких зазначати мету дослідження, назву методу, хід роботи, результати дослідження та висновки.

*Практичні заняття.* Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливості та неупередженості,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,

- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Студенти/-ки можуть на практичних заняттях обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів/-ток на практичні заняття.

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контактуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО). Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

*Охорона праці.* На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та

кожна повинні знати правила безпеки у мікробіологічній лабораторії, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

*Поведінка в аудиторії. Основні «так» та «ні».* Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

заборонено:

- у приміщеннях лабораторії не можна входити без спеціального одягу – халату;
- виходити в халаті за межі лабораторії і надягати на халат верхній одяг;
- у приміщеннях лабораторії приймати їжу і зберігати продукти харчування;
- виносити за межі лабораторії посуд і матеріали, що використовуються для проведення лабораторних робіт (пробірки, фарби і т.п.);
- класти на стіл особисті речі (сумки, папки та ін.), слід тримати їх на спеціально відведених місцях;
- під час виконання практичних робіт відкривати кватирки;
- необхідно уникати зайвого руху та ходіння, відкривання та закривання дверей - всього того, що підсилює рух повітря;
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

*Заохочення та стягнення.* На засіданні кафедри затверджено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями з перевіркою на плагіат та ін.) з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (не більше 10).

Бали за індивідуальні завдання одноразово нараховуються студентові комісійно (комісія – зав. кафедри, завуч, викладач групи) лише за умов успішного їх виконання та захисту.

*Оцінювання самостійної роботи студентів.* Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового заняття та іспиту.

**Порядок інформування про зміни у силабусі:** необхідні зміни у силабусі затверджуються на методичній комісії ХНМУ з проблем загальної та природничо-наукової підготовки та оприлюднюються на сайті ХНМУ, сторінці кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова ХНМУ.

## 5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Відповідно до ст.42 Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту», враховуючи рекомендації Національного агентства забезпечення якості вищої освіти, які затверджені рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29 жовтня 2019 року (протокол № 11) в університеті вдосконалено нормативну базу з питань академічної доброчесності. Враховуючи діюче законодавство, ми прагнемо того, щоб університетська спільнота була спрямована на запобігання, перешкоджання та зупинення проявів академічної недоброчесності шляхом створення позитивного, сприятливого й доброчесного освітнього і наукового середовища.

В своїй діяльності кафедра керується наступними документами: Наказ №305 від 27.08.19 р. щодо організації навчально-виховного процесу в ХНМУ; Кодекс академічної доброчесності ХНМУ; Наказ № 165 від 02.07.2020 р. про заходи з розвитку системи академічної доброчесності в ХНМУ; Положення про академічну доброчесність; Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ; Рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; Закон України «Про освіту», стаття 42.

Кафедра мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку ([https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog\\_ad-1.pdf](https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf)).

## **6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**

### **Базова**

1. Медична мікробіологія, вірусологія та імунологія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів/ за ред. В.П. Широбокова. –3-тє вид., оновл. та допов. - Вінниця: Нова книга, 2021 – 920 с.: іл. – ISBN 978-966-382-874-9.
2. Murray PR. Medical microbiology / Patrick R.Murray, Ken S. Rosenthal, Michael A. Pfaller; consultant, JMI Laboratories. - 9th edition. Philadelphia: Elsevier Inc, 2020. – 872 p. ISBN 978-032-367-322-8.
3. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін. — 4-е видання, оновл. та допов. - Київ: ВСВ «Медицина», 2022, 464 с. ISBN: 978-617-505-909-8 (9786175059098)
4. Травматологія & Ортопедія : підруч. для студентів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / [Бур'янов О. А. та ін.] ; за ред. Голки Г. Г., Бур'янова О. А., Климовицького В. Г. ; М-во охорони здоров'я України. — 2-ге вид. — Вінниця : Нова Книга, 2019. — 430 с.
5. Гнійно-септична хірургія: навчальний посібник / С.Д. Шаповал. - Київ: ВСВ «Медицина», 2019. 192 с.

### **Допоміжна**

1. Diagnosis and Prevention of Periprosthetic Joint Infections. Clinical Practice Guideline. American Academy of Orthopaedic Surgeons (AAOS) / Infectious Diseases Society of America (IDSA), 2019. Available at: <https://www.idsociety.org/practice-guideline/periprosthetic-joint-infections>
2. Principles of Orthopedic Infection Management / edited by Stephen L. Kates, Olivier Borens, Thread Stitching, 2019. 656 p.
3. Настанова 00497. Лікування синдрому діабетичної стопи: клінічні настанови, засновані на доказах. Київ: МОЗ України, 2018. URL: <https://guidelines.moz.gov.ua/documents/3333>

## **7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ**

1. Всесвітня організація охорони здоров'я [www.who.int](http://www.who.int)



2. Міністерство охорони здоров'я України <https://moz.gov.ua/>
3. Центр контролю захворюваності <https://www.cdc.gov/>
4. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://www.phc.org.ua/>
5. Відкритий електронний архів матеріалів наукового та навчально-методичного призначення кафедри на офіційному сайті університету в розділі репозитарій <http://repo.knmu.edu.ua/>
6. доступ до баз даних, зокрема медико-біологічного профілю, серед яких PubMed, Medline, Cochrane Library, DOAJ, Open J-Gate, BioOne та ін.;
7. доступ до наукометричних баз даних SCOPUS та Web of Science;
8. доступ до освітніх та наукових ресурсів 30 міжнародних компаній в новій колекції «Актуальні ресурси на підтримку українських освітян та науковців у воєнний час, серед них AMBOSS, ScienceDirect, Springer, BMJ Best Practice та BMJ Learning, CAPSULE, EBSCO Health, Coursera, CASUS, Coursera та ін.

## 8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ  
[http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc\\_uchproc/polog-sex.doc](http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc)

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті  
[http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc\\_uchproc/polog\\_ad\\_etyka\\_text.pdf](http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf)

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану  
[http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc\\_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dyvc.docx](http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dyvc.docx)

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ [http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc\\_uchproc/polog\\_komis\\_ad\\_text.pdf](http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf)

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті  
[http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc\\_uchproc/polog\\_neform\\_osv.pdf](http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf)

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

[http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com\\_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk](http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

[http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com\\_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk](http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk)

[http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc\\_uchproc/kodex\\_AD.docx](http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx)